

ÖSSZTÖ: KNEZET MÚSI

ÖSSZTÉS IDEJE: 1971.

TART: GSÖKÖLT - NÉPI TÁPLÁLKORÁS

- ÜISELET

- GAZDÁLKORÁS

27 lap

FÖLDRAJZI MUTATÓ: GSÖKÖLT

STAK MUTATÓ: II |
VI |
XII |
XIV |

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKORÁS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 1971-es TÉTELE ALÓL

1911

RIPPL-RÓNAI MÚZEUM KAPÓSVÁR

Csököly, IV. 14/10/390

FEHÉR GYÁSZ ADATAI

Vérasztásra innep délutánra való ruhában mentek. Csak a nagypénteki volt tiszta fehér. Olyan öregasszonyok, mint én 70-80 évesek, vasárnap, meg gyónásra is fölötték a vásznat. Nagypénteken délután is a templomba abba mentek. Lánykoromban hordoztam fehér ruhát nagypénteken, mind olyan fehér vászonba mentek. Miutasszony lettem, nem vettem fel a fehér péntölt, ümögöt. Feketét vettem fel nagypénteken. Hordtam még kontyot. Az I. világháboru után már a fiatalabbak feketében gyászoltak.

1912-ban ment férjhez, fehér volt az esküvői ruhája. Bankós bácsi vőlegényinge selömbatiszt vót, varrónó varrta.

Szemfödélnek, péntölnek, köténynek föstöttek sáfránnyal ruhát - egy öltözet ruhát.

FŐZÉS MUNKAMEGOSZTÁSA

Csököly, IV.

Régen nem volt ennyi gazdasszony. Most itt 20 is volt. Régen csak az öregek főztek, feltürték a nagy fehér ingüket, aztán csak lapították a tésztát, sodorták.

Most a lakodalomkor fiatalasszonyok a gazdaasszonyok, s nagyon sokan összejönnek.

BETEGNEK LEVEST

Csökölly, IV.

Gyerekágyas, vagy beteg asszonynak tojásos rántott levest, később tyukot adtak. Fekvő betegnek inkább kis levesfélét adtak.

TÖKMAGOLAJ

Csököly, IV.

A tökmagolajat Márkuséknál üttették. Csak káposztára és pipicsre használták. Savanyu káposztára nyersen öntöttük, ugy öttük télen.

KÖLCSÖNADÁS

Csököly, IV.

Szoktunk kölcsönözni, főképp lisztet. Nem lehetett mindig szaladni
a malomba.

AZ ÉTELEK VÁLTOZATOSSÁGA

Csüköly, IV.

Nem törekedtek arra, hogy mindig mást egyenek. Az alapanyag ugyanaz volt, legfeljebb másképp készítették. A krumpli ki nem maradhatott.

FAKANÁL HASZNÁLATA

Csököly, IV.

Mikor én kezdtem nyóni, fehéredény vót. Hallottam, hogy még a régiek
öttek fakalánnal.

HUSEVÉS IDEJE

Csököly, IV.

Nagy melegidőben majdnem minden nap öttünk hust. Télen nem.

TEJ FOGYASZTÁSA

Csököly, IV.

Tejet nem ettünk, főráltuk vacsorára, reggelire is. Nem készített vaját, csarnokba hordta a tejet. Ha önni kellett, szűrtem le túró-
nak, tejfölnek. Prószának buzaliszttal, jó tejesprószát öttünk.

BÖJTÖS ÉTELEK

Csököly, IV.

A katolikusok péntek, Péter és Pál, áldozó csütörtök, Urnapja, nagyböjtöt betartják. Husz nem esznek. Most se jönnek el az otthonba olyankor a katolikusok. Tojást, -főtt tojást esznek.

GYÜMÖLCSASZALÁS

Csököly, IV.

Mikor volt kemence, kis szivát, almát aszaltak, megeszegették. Szivát levesnek készítették el. Egy jó tepsire valót nagypéntekre mögfőztük, vízben mögmotuk, mögfőztük és kenyérral ettük a szivát is, meg az almát is. Csak a nagypént eket tartották böjtös napnak.

BANKÓSÉK

Csököly, IV.

Nem jártak sehova, csak a faluba. Kzelőtt nem szoktak úgy eljárni -
60 éve. Én se mentem sehová se, hozzánk se jöttek. A faluba se jár-
tunk el komához se.

TEA, KÁVÉ FOGYASZTÁSA

Csököly, IV.

Kávé, tea nem vót, csak a háboru után. Kehölésre hársfa tehát mondtak,
de én meg nem ittem.

BOLTBAN VETT ÉTELEK , IZESÍTŐK

Csököly, IV.

Boltból: esetet, só, "olajat" /petróleum/, cukrot, élesztőt, /magyarborsot csak a háboru után vettünk, ősszel káposztára/.

Két krajcárért cukrot, egy tojásért kis élesztőt, 2-4 krajcárért cukrot vasárnapra.

PÁLINKA-FŐZŐ

Csököly, IV.

Vót pálinkafőző. Szibávol, törkőből főztük. Most Gigében égetik.

SZŐLŐK

Csüköly, IV.

Nekünk is v őt valamikor a Szendi hōgyōn szōlōnk, mēg mōgse vōtam.
A "fōrtōsi bor, szendi bor " jobb volt.

N/10/406

PIACRA VITT TERMÉNYEK

Csököly, IV.

Sok diót, meg szilvát adtak el, és mákot, - ezt most is.

BANKÓSÉK ÁLLATAI

Csököly, IV.

Volt két darab marha - meg egy nevendék, cifra piros. Malacok is voltak - kesék. Egyet hizlaltak.

HALÁSZAT

Csököly, IV.

Huzóhálójuk volt.

Apró halat fogtak, tepsiben kis liszttel, zsirral megöntöztük, ki-sütöttük. Enni nem annyira szerette, mint üldözni. Magának készített hálót. Ő maga nem sütt, főzött. Ha hetente egyszer ráért halat fogni, jó vót. A Bődő Jóskával szokott elmenni. A sás összemétélte a lábukat.

Csak ide a pógárokhoz jártak el - Csatosékhó, Pap Gyuráékhó, a közeli szomszédokhó. Adtak kosztot, abba nem vót hiba. Csak mi voltunk, meg az ő családjuk.

IV/10/409

NAPSZÁMHOZ JÁRÓ ÉTEL

Csökly, IV.

Árpát nem pörkölt kávénak, cikóriát vettünk, tejbe belefőztük.

N/10/410

FŐZÉS IDEJE

Csököly, IV.

Nyáron röggel főztem - ebédre és vacsorára.
Aratásnál, kapálásnál, kukoricaszedésnél, bekapálásnál adtak.

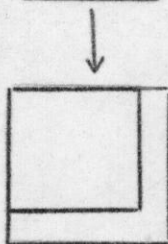
EVÉS-MÓDSZER

Csököly, IV.

Egy tálból ettek. Még a háboru előtt is volt "fődasztal". Kétféle étel volt - borsóleves, gyalult krumpli, vagy savanyu káposztaleves, másodiknak tejberizs, pogácsa.

Mácsik, vagy "pilácsa" nem volt.

↓
hosszukás
1/2 cm-es.

kocka tészta, káposztás tészta, krumplis
↓
paprikásan

2x2 2,5 x 2,5

IV/10/412.

GABONAFÉLÉK BEOSZTÁSA

Csököly, IV.

Nem osztottuk be. 3-4 q búzát, rozsot kerestek hárman. Ez elég volt, ha nem, akkor vettek. Krumplival pótolták. Kenyérbe nem tettek krumplit. Majdnem mindennap volt krumpli. Reggel sült krumpli volt káposztával.

Nem maradt kenyér az állatoknak.

ÖRLETÉS

Csököly, IV.

Külömb örlettük a kukoricalisztet parasztra itt, vagy Kisbajomban, Kovácsiban. Jobb módúak tésztá roszot öttek. Egy mázsából kivettük a lángját, azt kapta a molnár, csak a többit kaptuk. Nem használtuk takarmánynak. Hajdinára nem emlékszem, minekünk nem volt annyi földünk, hogy termeltünk volna hajdinát.

IV/10/414

FELES LISZTBŐL KENYÉR

Csököly, IV.

Mikor férjhez mentem rozskenyeret űttünk felesen kukorica liszttel
a kenyeret. Ez nem száradt annyira.

PARASZTRA ÖRLETÉS 1900 KÖRÜL

Csököly, IV.

Már mink parasztot nem örlettünk, csak mikor iskoláslány voltam.
Édősanyám tiszta kukorica lisztből egy szakasztóval készített. 4-5 db.
3-4 kg-os kenyér lőtt. 9 családdal voltunk, csak kevés rozs liszt ment
bele.

IV/10/416.

A KENYÉRREL KAPCSOLATOS NYELVJÁRÁSI
ADATOK

Bankós néni Csö-
köly / 78 éves/
IV.

Könyér: héja, béle, feneke.
karikós volt.

Keletlen, mögfázhatott, vagy a liszt hideg volt.

Összaragadt: kifórt minden
mögégött.